

Rapport for 2023

Norsk filmforbunds ressursbruk forbundet med F©R

Hensikt

Det følger av lov om kollektiv forvaltning § 3 h:

administrasjonskostnader: de beløpene som en kollektiv forvaltningsorganisasjon debiterer, trekker fra eller motregner mot rettighetsvederlag eller andre inntekter fra investering av rettighetsvederlag, for å dekke kostnadene ved forvaltning av opphavsrett eller nærstående rettigheter.

Dette dokumentet har til hensikt å gi en nærmere redegjørelse for Norsk filmforbunds (NFF) kostnader og arbeid forbundet med F©R, Filmforbundets organisasjon for rettighetsforvaltning.

Denne rapporten blir også lagt fram for landsmøte i NFF og F©Rs generalforsamling som en del av åpenhetsrapporten i henhold til lov om kollektiv forvaltning.

Introduksjon

Som følge av implementeringen av lov om kollektiv forvaltning skal forvaltningsorganisasjoner foreta fordeling av vederlag basert på faktisk bruk. NFF/F©R fordeler individuelt iht. fordelingsplan utarbeidet av F©Rs fordelingsutvalg og vedtatt av F©Rs generalforsamling.

Ifølge vedtektene skal NFFs landsmøte vedta kostnadsfradraget som trekkes fra rettighetsmidlene. Som følge av inngåelse av en rekke nye rettighetsavtaler de siste årene, har vederlagene som fordeles samlet sett til rettighetshaverne økt. Norwaco-midlene går dessverre generelt nedover.

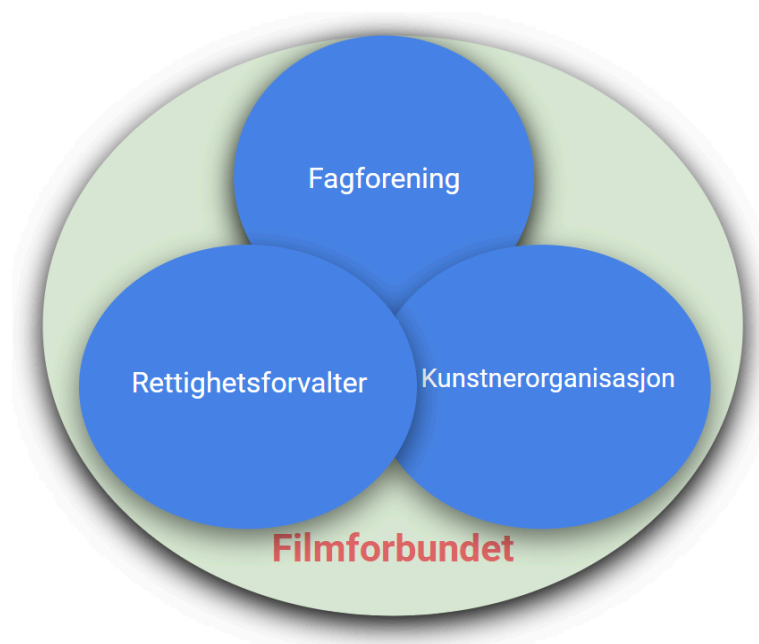
Kostnadsfradraget er et helt nødvendig, men også et lovlig bidrag for at NFF skal kunne jobbe strategisk og langsiktig for å sikre og forsterke den gode utviklingen for rettighetshavernes opphavsrettigheter.

I årene fra 1993 til 2015 vedtok medlemmene på årsmøtet i NFF et kostnadsfradrag på 40%. I 2016 besluttet årsmøtet en betydelig reduksjon i kostnadsfradraget. Per i dag er kostnadsfradraget i underkant av 30%. Generell bransjepraksis for øvrig er 30% administrasjonsgodtgjørelse for royalty som forvaltes av produsenter og kringkastere.

Fagforening, rettighetsforvalter og kunstnerorganisasjon

NFFs store styrke og fortrinn er summen av våre tre kjerneområder: fagforening, rettighetsforvalter og kunstnerorganisasjon. Disse overlapper og påvirker hverandre positivt, og styrker den kollektive makten — både politisk og som rettighetsforvalter.

Fagforeningsarbeidet og tariffavtalene med Virke Produsentforeningen har vært sentralt for å styrke forvaltningen av opphavsrett i tillegg til gode lønns- og arbeidsvilkår. Tariffavtaleregulverket legitimerer forvaltningskontraktene hos alle organiserte produsenter i Norge. Dette betyr at tradisjonelt fagforeningsarbeid, forbundets medlemsmasse og makt også styrker rettighetsforvaltningen betraktelig.

Hva går kostnadsfradraget til?

Forhandlingsarbeid

Forhandlingsleder, forbundsleder, forvaltningsleder, samt juristene i NFF er direkte eller indirekte involvert i arbeidet med forhandlinger av forbundets egne rettighetsavtaler, men også arbeidet i Norwaco. Forhandlingsarbeidet består av:

1. **Analyser** av media, tidligere vederlagsfordelinger, registreringer, rapporteringer fra mediehus, strømmetjenester m.m. Dette kontinuerlige arbeidet gir viktig nøkkelkunnskap som benyttes i videre forhandlinger.
2. **Samarbeid** med våre nordiske og internasjonale søsterorganisasjoner er viktig for å sikre en felles tilnærming overfor produsenter, mediehus og strømmetjenester på tvers av landegrensene.
3. **Juridisk** avdelings arbeid med medlemmene og deres arbeidskontrakter, og ikke minst klarering av nye produksjoner for både nye og gamle aktører er essensielt for å sikre opphavsrettigheter og forhandlingsmakt.
4. **Forhandlinger og reforhandlinger** med produsenter og bestillere (kringkastere og strømmetjenester) gjennomføres periodisk. Resultatet av forhandlingene er i stor grad avhengig av de øvrige delene av forhandlingsarbeidet.

Fordelingsarbeid - Vesentlig økning av omfang

Alle ansatte i NFF er direkte eller indirekte involvert i arbeidet med F©Rs rettigheter og fordelingsarbeid, herunder forvaltningsleder, forhandlingsleder, forbundsleder, daglig leder, forvaltningsmedarbeider, jurister, kommunikasjonsansvarlig og kursansvarlig.

Fordelingsplanen vedtatt av F©Rs generalforsamling, gir konkrete føringer for hvordan vederlagene skal fordeles og er dermed styrende for detaljgrad og omfang av

fordelingsarbeidet. Arbeidet med fordelingen av F©R-vederlag består av følgende oppgaver og prosesser som pågår kontinuerlig året rundt:

De mest arbeidskrevende delene av fordelingsarbeidet er å ferdigstille sendelister, behandle/kvalitetssikre registreringer, og gjennomgang av alle innsendte arbeidskontrakter. Generelt dårlig kvalitet på mottatte sendelister fra Norwaco og NRK, og mangelfulle registreringer og arbeidskontrakter fra rettighetshaverne selv, krever mye manuelt merarbeid. Videre har omfanget av registreringer og innsendte kontrakter fortsatt hatt en markant økning, som tilsvarer en økning på over 34% i løpet av det siste året, og hele 92% økning siden 2020. Dette har ført til vesentlig mer ressursbruk på de individuelle registreringene/vurderingene som dermed må utføres.

Mer informasjon om F©R finner du [på Filmforbundets hjemmeside](#).

Beregning av kostnader forbundet med F©R-arbeidet

Bruk av timeregistreringssystem er implementert i Norsk filmforbund, og det registreres så nøyaktig som mulig. Vi konstaterer at også vårt fagforeningsarbeid har en positiv innvirkning på rettighetsarbeidet (F©R). Det er imidlertid ikke alltid mulig og alltid nøyaktig timeregistrere ansattes ressursbruk i dette arbeidet. Eksempler på slikt type arbeid er:

- Arbeid med tariffavtaler som også sikrer opphavsrettigheter i tillegg til lønns- og arbeidsvilkår.
- Arbeid med arbeidskontrakter/arbeidsrett, som fører til verdifull innsikt i produksjoner hvor opphavsrett må klareres, dvs. inngå avtaler med produsenter om betaling av opphavsrett.
- Administrasjon av forvaltningskontrakter i tilknytning til medlemsregisteret.
- Administrasjon av lisensavtaler for rettighetsklarering for produsenter og andre rettighetshavere
- All kursing av studenter på diverse skoler og institusjoner, samt under vår tilstedeværelse under stabs- og crewmøter, inkluderer også opplæring om opphavsrett og F©R.
- Kommunikasjon, herunder stabsmøter, medlemshenvendelser med sammensatte problemstillinger på e-post og telefon, nyhetsbrev, oppdateringer om dette på vår hjemmeside.
- Kontinuerlig arbeid med kunnskapsformidling i direkte dialog med medlemmene/rettighetshaverne.
- Eksternt opplysningsarbeid.

Vi antar derfor med et forsiktig estimat at minst 10% av denne type arbeid er å anse som F©R-arbeid, selv om dette ikke spesifikt er registrert i timeregistreringssystemet.

Kriterier som legges til grunn for beregning av kostnader forbundet med F©R-arbeidet

- Tids/ressursbruk pr. ansatt registrert i timeregistreringssystem omregnet til lønnskostnader, inkl. sosiale kostnader.
- 10% av ekstra tids/ressursbruk registrert på annet enn F©R i timeregistreringssystemet kan regnes som arbeid med positiv effekt for F©R rettighetsforvaltning.
- Direkte F©R-relaterte leverandørkostnader, som f.eks. konsulentbistand.
- Andel av andre løpende driftskostnader som f.eks. husleie, regnskapstjenester, revisjon, kurs, IKT mm. Andel beregnes ut fra total gjennomsnittlig tids/ressursbruk.

Utfordringer og muligheter i kommende år

Som en naturlig følge av at vi skal øke både kapasiteten og kompetansen i rettighetsarbeidet, vil våre lønns- og driftskostnader til F©R-relatert arbeid i 2024 øke en del. I 2024 skal NFF ytterligere effektivisere rettighetsarbeidet og forenkle registreringsprosessen for rettighetshaverne og administrasjonen. Dette er et utfordrende arbeid, men er helt nødvendig å gjennomføre og er også svært etterlengtet for våre rettighetshavere. Det er ansatt en ny forvaltningsrådgiver med høy IT-kompetanse og erfaring med fordeling av opphavs- og rettighetsmidler. Han tiltrer stillingen 1. august og vil være dedikert i prosessen med utvikling og investering i system for registrering og fordeling av rettighetsmidler.

På samme måte som vi har et streikefond for å kunne sette makt bak tarifforhandlingene, er det også et behov for å avsette midler for en mulig rettighetskamp i rettsapparatet. Det er derfor positivt at det økonomiske resultatet også for 2023 gir mulighet til å avsette investeringsmidler til formålene; forvaltningssystem, oppbemanning av forvaltningsavdelingen og en mulig rettighetskamp. Erfaringer fremover vil gi et godt representativt bilde av hvordan fremtidige investeringer bør forvaltes for å sikre en effektiv og robust rettighetsforvaltning.

Beregning kostnadsfradrag 2023

Data fra timeregistreringssystemet viser et ressursbruk på F©R på minimum 41,6%. Det er noe høyere enn fjorårets ressursbruk som var på 38,1%.

F©Rs rettighetsmidler kommer fra Norwaco og fra direkteavtaler som NFF/F©R har inngått. Per i dag tilføres mellom 0% og 30% i kostnadsfradrag, i snitt under 30%. Kostnadsfradraget utgjorde i 2023 kr 8.562.361. I samme periode har kr 7.011.333 gått til kostnader tilknyttet rettighetsarbeidet. NFFs positive resultat (inkl. F©R) for regnskapsåret 2023 var på kr 2.105.510, hvorav det estimeres et positivt F©R-resultat på kr 1.544.299 til avsetning for nødvendige investeringer i rettighetsforvaltningen. Resultatet er i all hovedsak på grunnlag av flere enkeltproduksjoner og TV-dramaboomen som nå er avtagende.

Det er avsatt kr 1.300.000 til nødvendige investeringer i rettighetsforvaltningen. Bakgrunnen for å avsette midlene er behovet for å sikre og styrke rettighetsforvaltningen på lang sikt, herunder anskaffelse av forvaltningssystemer og et behov for oppbemanning av forvaltningsavdelingen, samt mulig rettighetskamp.

Kr 244.299 fra F©Rs kostnadsfradrag investeres i å styrke opphavsretten i tariffarbeidet herunder:

- Styrking av tariffavtaleregulverket som legitimerer forvaltningskontraktene hos alle organiserte produsenter i Norge. Dette er helt grunnleggende viktig for rettighetsforvaltningen.
- Midler til eventuell rettslig prøving av NRKs utfordring av forvaltningskontraktene.
- Støtte opp om det tradisjonelle fagforeningsarbeidet fordi forbundets medlemsmasse og makt (streikeretten) styrker rettighetsforvaltningen betraktelig.
- Sikre en tilstrekkelig og robust likviditet for å kompensere for store likviditetssvingninger som følge av uforutsigbare innbetalinger av rettighetsvederlag i løpet av året.

I 2024 planlegges det for flere aktiviteter knyttet til utvikling, effektivisering og forenkling av prosessene forbundet med rettighetsforvaltningen. Det er også nødvendig å oppdatere medlemsdata og videreutvikle faggruppene, som aktivt kan benyttes som en del av rettighetsforvaltningen.

Se tabell nedenfor for beregningssammendrag:

Kostnader rettighetsforvaltning	Kroner
Lønn og honorarer	5.418.716
FØR Kalkuleringstjenester, Opphavsrettskurs	116.934
Andel 51,60 % indirekte løpende driftskostnader*	1.482.412
Sum kostnader	7.018.062
Kostnadsfradrag	8.562.361
Resultat	1.544.299
Investeringer og avsetninger rettighetsforvaltning	Kroner
Investeres i å styrke opphavsretten i tariffarbeidet og medlemsorganisasjonen	244.299
Avsettes til fremtidige investeringer rettighetsforvaltning	1.300.000
Sum investering og avsetninger i rettighetsforvaltning	1.544.299

*Husleie, regnskap, revisjon, rekvisita, IT- og telefon, programvarelisenser, andre forsikringer, mm.

Konklusjon

Kostnadsfradraget er satt på et forsvarlig og nødvendig nivå for å sikre både dagens og fremtidens rettighetsforvaltning. Dagens nivå på kostnadsfradraget er nødvendig for å sikre en forsvarlig gjennomføring av den planlagte kapasitets- og kompetanseøkningen i rettighetsforvaltningen kommende år.

Størrelsen på kostnadsfradraget er dermed begrunnet og dokumentert, og anses derfor å være i tråd med lov om kollektiv forvaltning, herunder dens paragraf 20 som lyder:

En kollektiv forvaltningsorganisasjon skal gi en rettighetshaver informasjon om administrasjonskostnader og andre fradrag i vederlagsmidler før rettighetshaveren gir organisasjonen fullmakt til å forvalte rettigheter.

Administrasjonskostnader skal ikke overstige de begrunnede og dokumenterte kostnadene organisasjonen har ved rettighetsforvaltningen.

Fradrag skal stå i et rimelig forhold til organisasjonens ytelser til rettighetshaverne og skal beregnes etter saklige kriterier.

Dersom en kollektiv forvaltningsorganisasjon tilbyr sosiale, kulturelle eller utdanningsmessige ytelser finansiert ved fradrag som nevnt i første ledd, skal ytelsene tilbys rettighetshaverne på rimelige vilkår.